



ศูนย์วัฒนธรรมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา



หอธรรมล้านนา

หอธรรมล้านนา คู่ ๗๒๐ ปีเมืองเชียงใหม่

โดย ผศ.สืบพงษ์ จรรย์สืบศรี

อาจารย์ประจำสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

หอไตร หอพระไตร หรือ หอพระธรรม คือศาสนสถานหรืออาคารทางศาสนาประเภทหนึ่งของพุทธศาสนา ตั้งอยู่ในวัด บางวัดตั้งอยู่ในเขตพุทธาวาส และบางวัดตั้งอยู่ในเขตสังฆาวาส เป็นอาคารขนาดเล็กสำหรับเก็บรักษาและศึกษาพระธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือพระไตรปิฎก หอไตรก็คือห้องสมุดสำหรับพระสงฆ์ศึกษาพระธรรมนั่นเอง ในล้านนานิยมทำเป็นอาคารสองชั้น บางแห่งจะตั้งอยู่กลางน้ำ ใช้สะพานไม้พาดชั่วคราวสำหรับเดินแล้วชักเก็บได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันปลวกและแมลงอื่นๆ ไปกัดกินพระไตรปิฎก ซึ่งเป็นใบลานใบข่อยหรือกระดาษ

ตลอดจน ประโยชน์ของการศึกษาพระธรรมที่อยู่บนหอไตรกลางน้ำนั้น สมารถเกิดได้ง่าย เพราะมีน้ำเป็นแนวป้องกันการรบกวนจากรอบข้าง และน้ำที่ราบเรียบ นิ่งเงียบ ช่วยให้สงบ ทั้งนี้สถานะของน้ำ ยังสื่อความหมายถึงความสะอาด ความบริสุทธิ์คู่กับ พระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งก็นับเป็นภูมิปัญญาคนโบราณที่ควรพิจารณา

หอไตรที่ทำเป็นสองชั้นนั้น ชั้นบนจะใช้เป็นที่เก็บพระธรรมคัมภีร์ทั้งหลาย ไม่มีทางขึ้นถาวร แต่จะใช้บันไดพาด เมื่อเลิกใช้ก็เก็บบันได ชั้นล่างใช้เป็นที่อ่านศึกษาพระธรรมที่ขึ้นไปเอามาจากชั้นบน อ่านเสร็จก็เอาขึ้นไปเก็บที่ชั้นบน

หอไตรที่มีชื่อเสียงในล้านนา คือหอไตรวัดพระสิงห์ จังหวัดเชียงใหม่ และหอไตรวัดพระธาตุศรีบุญชัย จังหวัดลำพูน ซึ่งรูปแบบที่คล้ายกันคือเป็นอาคารสองชั้นบนฐานสูง ชั้นบนโครงสร้างไม้ ชั้นล่างเป็นโครงสร้างปูน ประดับลวดลายตกแต่งสวยงาม สัดส่วนอาคารและหลังคาหลังคาตัวสวยงาม แต่ทั้งสองหลังก็ไม่ได้อยู่กลางน้ำ หอไตรกลางน้ำที่สวยงามมากคือหอไตรวัดสันกำแพง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นอาคารไม้ทั้งหลัง ที่รอการบูรณะซ่อมแซมต่อไป

ปัจจุบัน วัดต่างๆ ไม่ค่อยนิยมสร้างหอไตรกันแล้ว อาจเป็นเพราะปัจจุบัน ความจำเป็นในการเก็บรักษาพระธรรมคัมภีร์ (โดยเฉพาะใบลาน ใบข่อย) มีน้อยลง สืบเนื่องจากสื่อต่างๆ มีมากขึ้น พระไตรปิฎกที่จัดพิมพ์ในรูปแบบหนังสือสมัยใหม่ เก็บรักษาง่ายขึ้น และถึงขนาดเก็บในซีดีรอมแล้ว หอไตรในปัจจุบันจึงมีสถานะที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นพุทธบูชา คือมีไว้ให้ระลึกถึงพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตลอดจน วัดหลายแห่งก็ได้เปลี่ยนแปลงการใช้งานไปแล้ว เช่น ใช้เป็นอาคารเก็บของ เป็นต้น

อานิสงส์ล้างหอธัมมเป็นทาน

ชื่อเรื่อง	อานิสงส์ล้างหอธัมมเป็นทาน
ภาษา	บาลี และ ล้านนา
อักษร	ธรรมล้านนา
สถานที่	วัดบุญยืน, อ. เวียงสา, จ. น่าน
ปีจาร	ปีจารไม่ปรากฏ
หมวด	อานิสงส์
ลักษณะเอกสาร	ใบลาน
ครบ	ครบ
สภาพเอกสาร	ชำรุดบ้าง
คุณภาพรูปดิจิทัล	ส่วนมากอ่านได้
จำนวนผูก	1
จำนวนใบ	8
มีคำบันทึกของผู้จาร	ไม่มี
มีรูปแต้ม	ไม่มี
ชุด	DELMN
เลขรหัส	0793
ปริวรรตโดย	สลุงเงิน

<๑/๑> นโม ตสสตุฏฺฐา อวมหา ธเนกุนิยโต กุลปุตฺตมํ เมหิ นสหฺวาโส ชายตฺโต ตังนี้
สาริปุตฺตํ ตูราสาริปุรฺปิฏกทหายโก อันว่า ปุคฺละ ผู้ใดล้างธัมมปิฏกะ อันเปนคำสอนพระเจ้าไว้
คำชูศาสนาที่กว้างขวาง <๑/๒> เปนไพพายหน้าตั้งอัน คืเทียบยอมได้มาเกิดในกระกูลอัน
ประเสริฐกว่ากระกูลท้าวพระญาและพราหมณ์ คหบดี เสฎฐี ประกอบด้วยเข้าของสมบัติมาก
นัก แม่นเกิดในเมืองฟ้าคืเทียบยอมได้ <๑/๓> เกิดเปนคำชูพระญาแก่ท้าวดาทั้ง ๖ ชั้นฟ้า

แล ประกอบด้วยองคเณ็ตนอ้นงามล้วนล้วน เปนที่รักจำเริญใจแก่คนและเทวดาทัง
หลายดีหลีชะแล

โย สดตา นาริขินตัม อ้นว่าทังหลายฝูงใดบ่ได้ส้าง <๑/๔>ธัมม์ปิฎกาะ บ่ได้เขียนธัมม์
ปิฎกาะด้วยตน ประการ ๑ คีบ่ได้หื้อท่านผู้อื่นเขียนหื้อแก่ตนอ้น ๑ คีบ่มีใจใส้สัทธาในธัมม์
ปิฎกาะ แก่ประการ ๑ ปุคละทังหลายฝูงนั้น เกิดมาในภาวะอ้นใด หาเข้าของบ่ได้ แม่นว่ามี
<๒/๑> คีบ่หื้อ

ไนยะ ๑ ประการ ๑ เราคีหามิตสหายบ่ได้ แม่นว่ามีลูกมีเมียแลเครื่องบอโรคอ้นใด
คีบ่เสมอใจสักอ้นแล อโลคา สุกุชิตา นราบุญเขนตา ปโมติวัตติ โลโกนรา อ้นว่าคนทังหลาย
ผู้ใดจ้าง<๒/๒>เขียนธัมม์คำสอนแห่งพระตถา ด้วยตนคีดี จ้างท่านผู้อื่นเขียนหื้อคีดีแก่ตนคี
ดี คีอาจเพื่อไว้เปนที่เพ็งแก่ตน เกิดมาในภาวะอ้นใด ย่อมมีเข้าของเงินคำลูกเมียเข้าคนมนตริ
<๒/๓> เข้าเปลือกเข้าสารเครื่องบอโรคคะคีเปนอ้นประเสริญงันัก มีรูปคิงามโฉมโนมบอริ
สุทธิ เปนที่รักจำเริญใจแก่คนทังหลายทุกเมื่อ ประการ ๑ คีมีอายุหมั้นยืนยาว อโรโค หา
พยาธิต<๒/๔> บ่ได้ เทียนย่อมมีสุขมากนักร และปุคละทังหลายมากนักร ปุคละฝูงนั้น มีบุญ
หากได้ส้างกะท่ามาแลแล้วนั้น เทียนย่อมชมชื่นยินดีในโลกไฟหน้าดีหลีแล

คนทังหลายฝูงบ่ได้กะท่าบุญและบ่ได้ส้างธัมม์ไว้ค้ำชูศาสนาหื้อรุ่งเรือง <๓/๑>เปนไฟ
คีหากหล้างขงขวยแท้แลดีหลีแล อ้นว่าส้างธัมม์เขียนนี้ อ้นนตหาที่สุตบ่ได้ คีมีแล คนทัง
หลายฝูงบ่ได้กะท่าบุญนั้น ตายคีเที่ยงจักได้ไฟสุ่อบาย มีชะแล มลจอตโต ตูราสารีบุตร ในเมื่อ
คูเกิดมาคีได้<๓/๒>เทศนาเพื่อจักไว้ค้ำชูศาสนาเพื่อจักไว้เสี้ยง ๕๐๐๐นั้น ควรบูชาด้วยเครื่อง
ทังหลายต่างๆ มากนักรั้นแล ด้วยผละอานิสงส์มากนักรคีมวันนั้นแล ธัมมเทศนาคีแล้วเปน
ห้อง๑ ก่อนแล //

จักจาด้วยผละอ<๓/๓>นิสงส์อ้นได้ส้างมณฑกที่ไว้ธัมม์ปิฎกาะทัง ๓ ไว้ค้ำชูศาสนา
พระพุทธเจ้าวันนั้น เราได้เกิดมาเปนพระญาโพรานกับปิระ ปรากฎชื่อว่าพระญากับปิระจักก
วัตติราช อ้นได้เสวยยังสุขอ้นนับ<๓/๔>บ่ได้ สมา สมโพธิปัตโต ตราบอ้นตรัสประญา
สัพพัญญูเปนพระ ในโลกนี้แล กเถสิ พระพุทธเจ้าคีเทศนาสำแดงยังกุสละบุญอ้นตนหากส้าง
เมื่อก่อน คีเปนสัปป์ไนยะ<๔/๑>อ้นย่ออ้นแควบตั้งนีก่อนแล ในที่นี้พระเจ้าข้าเทศนาหื้อ
เปนปิฆระกว้างขวางแก่เจ้าภิกขุแลปริบัททังหลายตั้งอ้น จึงกล่าววว่า อติเต กรณา กาลे सा

มา สมมาสมพุทโธ โปราณโคตโม ดังนี้เปน<๔/๒>ว่าดูราสารีปุตเถร ในกาลอันข้ามล่วงแล้ว เสียงจिरกาลนานนักวันนั้น โคตโมนามย มีพระโค(ต)มเจ้าตน ๑ ชื่อว่า โคตมะ เหมือนพระ สัตถาแล คีเกิดมาเปนพระในโลกลนี้ อายุพระเจ้า<๔/๓>ตนนั้นคี่ได้ ๘๐ ปี มีแล พระเจ้าตน นั้นคี่ไว้สาสนา ๕๐๐๐ วัสสา พระเจ้าโบราณโคตมะ เกิดมาไปได้ตรัสประญาสัพพัญญูเทื่อ นั้น อันชื่อว่าสิธทะ คีมีแล ในกาลเมื่อนั้น ตถาคตะยังเปน <๔/๔>โพธิสัตได้เกิดมาเปนอา มาทแห่งพระญาตนนั้น พ้อมีชื่อว่าสรีสุทโธธว่าอันแล เวียงอันนั้นคี่ชื่อว่ากัปปิรวัตถุคี่มีแล ใน กาละเมื่อตถาคตะยังเปนโพธิสัต เกิดมาเปนอามาทแห่งพระญาตนสรีสุทโธ <๕/๑>ธนะ ตนเปนนั้น อามาตผู้นั้นคี่ได้สร้างแปยยังมณฑกหลัง ๑ เปนที่ไว้ธัมแล้วสร้างเขียนธัมปิฎ กะทั้ง ๓ เพื่อเทื่อเปนพิชชะในสาสนาตำเท่า ๕๐๐๐ วัสสา แลคี่บูชาด้วยเครื่องบูชาทงหลาย ต่างๆ ตามสัทธาแห่งตน<๕/๒>ด้วยใจอันเชื่อใสในแก้วทง ๓ แท้หั้นแล

ออก ในกาลเมื่อนั้น ภควา อันว่าพระพุทเจ้าโบราณโคตมะเจ้า ตนประเสฎฐคี่ทำนวาย ยังโพธิ(สัต)เจ้าอันสัทธาว่าดังนี้ ต่ อม เจ้าชื่ออันว่าอามาตผู้นี้ พุทโธ ภวิส <๕/๓>ตติ จักได้ เปนพระตน ๑ เสมอตถาคตะชื่อจักมีหมื่นชะแล จักพยากรณ์แต่สำนักพระเจ้าที่ปังกรเจ้า ด้วยไนยะตั้งพระพุทเจ้าโบราณโคตมะหากกล่าวมานี้คี่มีแล อามาจโพธิสัตโต ส่วนว่าโพธิ สัตเจ้า<๕/๔>คี่อามาตผู้สร้างมณฑกไว้ธัมมะและได้สร้างเขียนธัมปิฎ(กะ)ไว้ค้ำชูสาสนานั้น คี่ตั้งอยู่ตามเขตอายุแห่ง(ตน) คันจุติตายคี่จักได้เมื่อเกิดขึ้นฟ้าดาวดิงสาสวัรคเทวโลก ด้วย ผละบุญกัมมอันตนได้สร้างมณฑกไว้<๖/๑>นั้นแล

โพธิสัตตั้งอยู่ในชั้นฟ้าดาวดิงสาที่นั้นตราบเสียงอายุ คันจุติจากเมือง(ฟ้า) คี่ได้มาเอา ปฎิสันธิในทองแห่งนางอนันทเทวีอันเปนอัคคมเหสีพระญากัปปรนคอรหั้นแล<๖/๒> ชา ตกขเนโญ ในกาลเมื่อโพธิสัตเกิดมานั้น อันว่าหว่าฝนแก้ว ๗ จำพวก คี่ตกลงมาคี่ด้วย อานิสงส์อันได้สร้างมณฑกไว้ธัมมนั้นแล ถัดนั้นพระญาพรหมคี่มาบูชายังโพธิสัตเจ้าด้วย <๖/๓> ฉัตคำทงหลายได้พันด้วง พระญาเทวดาทงหลายคี่มาบูชาด้วยเครื่องประดับอันเปน ทิพพ์มากนักแล พระญาสุกขเทวดา คี่มาบูชาด้วยดอกไม้ทงหลายอันเปนทิพพ์ มีกลินคันระ อันหอมต่างๆ มาบูชามหาสัตเจ้า <๗/๑> แลพระญานาค คี่นำเอามายังแก้ว ๗ ประการแต่ เมืองนาคพุนมาบูชามหาสัตเจ้าหั้นแล พระญาเนื้อคี่ชื่อว่าราชสีห์ คี่ใช้มายังหมู่เนื้อทงหลาย แต่ปล่าหิมพานต์มาเฝ้าในกาลเมื่อจักใกล้รุ่ง พระญา <๗/๒>รุกขเทวดา คี่มาเฝ้าในกาล

เมื่อเจ้า พอเท้ารอดเที่ยงวัน นาคราชา อันว่าพระญาณาค คื่อนำมายังให้อันแล้ว ด้วยแก้ว ๗
จำพวกมากตั้งไว้คี่มีแล อิตถียโย อุตตรกรุฑโต อันว่านางทั้งหลายมีเนื้อตนอันงาม ประดับ
<๗/๓>เนื้อตน อันงาม ประดับตนด้วยเครื่องอลังการ ดุงามเสมอตั้งนางฟ้าอันมาแต่อุตต
อรชูทีป (อุตตรกรุฑวทีป) มาถวายมหาสัตเจ้า และสาราชา อันว่าพระญาณล้า อันเกิดมาแต่
กระกุลมล้าอันชื่อว่า ปราหก (วลาหก) นั้น มล้า<๗/๔> เปนที่ทรงแห่งโพธิสัตเจ้าแล สพ
เพรตนาคิ อันว่าช่างแก้วอันมีตัวขาวทั้งมวล อันแต่กระกุลช่างสทนนันคี่มาเปนที่ทรงแก่
โพธิสัตเจ้าหันแล บ่เท่าแต่นั้น ยักขะ <๘/๑> เทพพดาทั้งหลาย คี่มาบูชาด้วยเข้าน้ำโภชนะ
อาหารทั้งหลายต่างๆ แลพระญาพรหมคี่มาเนรมิตไวยังปราสาทแก้ว ๗ หลัง แลพระญา
นาคคี่บังเกิดยังปราสาทอันแล้วด้วยแก้ว ๗ ประการแล้ว สพเพเทสราชา<๘/๒>โน อันว่า
ท้าวพระญาอันอยู่ในประเทศสราขบ้านน้อยเมืองใหญ่ทั้งหลาย คี่ตั้งไวยังปราสาทอันแล้ว
ด้วยเงินแลคำ อันมากนักรหันแล ประการ ๑ นิหิ อันว่าขุมคำอันกว้างได้ ๑๑ โยชนะคี่เกิดมี
ในทิสสะทัง ๔ ด้าน <๘/๓>แห่งปราสาทอันเปนที่อยู่แห่งโพธิสัตหันแล สุวณณรูกขชาติ
อันว่าไม้ต้น ๑ อันเกิดมาในที่ใกล้ขุมคำอัน คี่ตั้งอยู่ที่กว้างได้ ๑๒ โยชนะ รอดทุกกล้าทุกพาย
ทรงด้วยดอกแลลูกทั้งหลายมากนัก แล้วด้วยคำทั้งมวลชื่อ <๘/๔>เขสาโส อันว่าเสียงอันตั้ง
แห่งกิ่งก้านสาขาค่าไม้แลลูกไม้ทั้งหลายสุกขะมีวันณะอันงาม รุกขะอันว่าไม้ต้นนั้นอันลม
โต้พัดกันมีเสียงนักรวะระเมาเอาใจเปนประดุจตั้งเสียงตุริยนนตรีทิพย์แห่ง <๙/๑> ตนแห่ง
เทวดาทั้งหลายนั้นแล เมเทวดาทั้งหลายนั้นแล มกีมกษรานา มนนาเวธิ ตนชื่อว่าเมกษรา
(ชา) อันมีนางทั้งหลายได้ ๘ พัน เปนปรีวาร คื่อนำเอามายังผ้าทิพย์อันประจิตงามเปนตั้งคำ
อันอยู่ในน้ำมหาสมุทรที่สนคอร คี่มาอยู่ <๙/๒> ชายังมีมหาสัตเจ้าได้เสวียรราชสัมปัตตีใน
เมืองอันสมริทธิบอรรแล ด้วยเงินแลคำแก้วแหวนเครื่องคือว่าเสื้อผ้าเข้าน้ำ โภชนะอาหาร
ทั้งมวลแล ทรงรูปเสมอตั้งอินทาทิราช <๙/๓> นั้นแล สกโก อันว่าพระญาอินท์ นำเอามายัง
นางสุทธณีเทวี ผู้นั้น คี่ได้ลูกชายผู้ ๑ มีรูปอันงามมากนัก เปนตั้งมหาพรหมนั้นแล
ประกอบด้วยบุญสมพารนั้นแล มีเตชะพะลังกำลังมานัก ปุตตานัน อันว่าลูกทั้งหลายฝูงอื่น<๙/
>กว่านั้นคี่ได้พัน ๑ คี่เกิดมีแล กต มปาต กิณจิ อันว่ามหาสัตเจ้ายังลูกทั้งหลายนางพร่องคี่
หือไพออยู่อุตตอรชูทีป นางพร่องคี่หือไพออยู่ปุพพิเทหทีป หล่างพร่องคี่หือไพออยู่อัมมรโค
ญาณทีป นางพร่อง <๑๐/๑> คี่หือไพออยู่เมืองนาค นางพร่องคี่หือไพบวชเปนพระรัสสิอยู่ป

ล่าไม้หิมพานต์ ลางพร่องคือที่อโพนอยู่ในซั่มพู่ที่ป หื้อกะทำกล้าต่างๆ ลูกกลางพร่องหื้ออยู่ใน
สำนักแห่งตนหันแล ลูกทั้งหลายฝูงนี้ในกาลเมื่อก่อนเขาทั้งหลาย <๑๐/๒> ได้กะทำยังกุศล
บุญกับด้วยมหาสัจเจ้าปางเมื่อได้เปนทายกะ ได้สร้างมณฑกที่ไว้ธัมม์และได้สร้างเขียนปิฎ
กะทั้ง ๓ แลได้คำชูศาสนาพระเจ้าวันนั้นคือเตชะบุญมหาสัจเจ้าได้สร้าง<๑๐/๓>มณฑกไว้ธัมม์
ปิฎกะทั้ง ๓ นั้น เกิดมาในภาวะอันใด คือพร้อมด้วยกล้าลูกชายนั้นแล หาผู้จักเทียบเทียบมิได้
ในประเทศสราษต่างๆ จักเท่ากำลังโพธิสัตว์เจ้าคัมมิแล มหาสัจเจ้าได้อยู่กับด้วยนางสุทธณี
อัน<๑๐/๔>เปนผู้ยิ่งแท้ เปนประจูดั่งได้อยู่กับด้วยนางเทวดานั้นแล ได้เสวยสัมปัตติใน
เมืองฟ้าอันคัมมิแล มหาสัจเจ้าได้เสวยยังจักกวัตติราช ผู้อันเปนพระญาติกับปิละ ในเมือง
กับปิลวัตถุณคอรนั้นคือด้วยผละอานิสงส์สนนี้ <๑๑/๑>อันได้สร้าง มณฑกและธัมม์ปิฎกะไว้คำ
ศาสนาพระเจ้าคัมมิวันนั้นแล เตนวุตต์ เหตุตั้งอัน พระพุทธเจ้าจึงเทศนาแก่ปริสัททั้งหลายมี
มหาสารีบุตรเปนประธานว่าตั้งนี้ สารีบุตร ดูราสารีบุตร หิ ตั้งมีแท้แล อันว่านักปราชญ์เจ้า
<๑๑/๒>ทั้งหลายเมื่อก่อน ได้สร้างพระเจ้านั้น เมื่อตถาคตะยังข้องอยู่ในสงสาร ได้กะทำกุศล
บุญตั้งอัน คืบปราถนาเอายังสมบัติอันใดสักอัน สัพพัญญุตัญญาณเทวกา เท่าปรารณาเอา
ยังประญาสัพพัญญุแท้สิ่งเดียว เตน รกขิ <๑๑/๓>เตนะด้วยอนิสงส์อันเขียนธัมมนั้นมาคำชู
หื้อได้เปนเจ้าตนประเสฎฐเทียบยอม ประกอบด้วยเข้าของมากนักในบัดนี้แล ในกาลเมื่อไป
ได้เปนพระเจ้าเทือ ยังทวงเทียวโพมาในวิภูฏสงสารเกิดมาภาวะอันใด <๑๑/๔> มาในภาวะอัน
จักได้เปนคนทุกข์ไร้เชื้อใจ คืบมีสักคาบแล เทียบยอมได้ทรงธัมม์มากนัก จักได้เปนคนห
นวนก ตาบอดแลเปนพยาธิต่างๆ คือหาบได้ ยังกัมมอันว่า กัมมอันได้สร้างธัมม์ เขียนธัมมนั้น
บุคคลุคต์ กมม ๑ เปนกัมมอันได้กะทำยากนัก ได้กะทำ <๑๒/๑>ตีนัก คืบห่อนว่าจักได้ไฟเกิด
ได้ไฟเกิดที่ทุกข์สักคาบแล ในที่นี้จาเปรียบเทียบไฟหน้าก่อนแล

นักปราชญ์เจ้าเพิงรู้ตั้งนี้เทือ เยปุคคโล อันว่าปุคละผู้ใดและได้เจติยะคำหลัง ๑ สอง
หลังขึ้นตราบถึงพรหมโลกพุน <๑๒/๒>ตั้งอัน ผละบุญกัมมสนนั้นคัมมิมากนักแท้แล คืบเท่า
ส่วน ๑ อันได้สร้างธัมม์เปนทานนั้นแล แม่นเท่าได้สร้างธัมม์อักขระแลตัวแลบท ๑ อาจจักมี
ผละมากนักแล เยปุคคโล อันว่าปุคละผู้ใดแลได้หื้อทานยังเครื่อง<๑๒/๓>บอร์โภคมีหลาย
ประการต่างๆ ตั้งอัน คัมมิผละอานิสงส์แท้แล อันว่าสร้างธัมม์พระเจ้าจาลวงสุตไพ แม่น
เท่าสร้างธัมม์ อักขระ ๙๑ ตัวกะดี คัมมิผละอานิสงส์มากนักแล พระพุทธเจ้าเทศนาว่า มโน

ปุพพโฆ มหมมา มโนมา<๑๒/๔>ตั้งนี้แล เอาเจตนาแห่งผู้นั้นเปนประธานแล อันว่าอานิสงส์
อันได้สร้างธัมม์อันประเสริญเกิดเปนเจ้าคุณ ร้อยชาติ แลจาด้วยอนิสงส์ปิฎกนั้น เทียนยอม
ประกอบด้วยเพียรอันดี มีสัทธาปัญญาอันยิ่งนัก และเปนที่รักจำเริญใจ <๑๓/๑>แก่คนแล
เทวดาทังหลายทุกเมื่อแล ตณฺญาหิ ปณฺชิตโต เหตุตั้งอัน ปุคฺคละผู้มีประญาอันปรารธนา มัก
สุขแก่ตนตั้งอัน ธมฺมลิขิตโต คีควรเขียนธัมม์พระเจ้าด้วยใจใสสัทธา ยินดีหือเปนที่เพ็งแก่ตนได้
<๑๓/๒>เสวียผละอานิสงส์หาที่สุตบได้ ด้วยประการดังกล่าวมานี้เทือ

สตถา สัพพัญญูพระพุทธเจ้าตนประกอบด้วยมหากุสละมากนัก คีเทศนายังอานิสงส์
ธัมม์ปิฎกะตั้งนี้แล สัมธานะสิ เจ้าคี่ชุนุม<๑๓/๓> ยังชาติอันนั้น หือปรากฏคี่กล่าวเปนค
ถาว์ตั้งนี้ ตทา อุตฺตรุตโต เขมาภิกขุณี อโหสิ ภิกขเว ดูราภิกขุทังหลาย อันว่านางเทวธิดา
อันมาแก่อุตฺตอรกรูทีปวันนั้น คีหากได้นางเขมาภิกขุณี <๑๓/๔>ในกาลบัดนี้แล นางสุธัม
มาวันนั้น คีหากได้อุปปลวณฺณาเถรีภิกขุณีในกาลบัดนี้แล พระญาพรหมเทวดาวันนั้น คี
หากได้เจ้าสิวเถรในกาลบัดนี้แล นาคราชา คีพระญานาควันนั้น คีหากได้อนุรุท<๑๔/๑>
เถรในกาลบัดนี้แล รุกขเทวดาวันนั้น คีหากได้กัศสเปเถรในกาลบัดนี้แล สกฺโก อันว่าพระญา
อินทาว์วันนั้น คีหากได้มหาโมคคัลลานในกาลบัดนี้แล มหาพรหมวันนั้น คีหากได้มหาสา
รี<๑๔/๒>บุตเถรในกาลบัดนี้แล อีสินทราชา อันว่าพระญาอิสินทราช คีหากได้พระญาสรี
สุทโธธนะในกาล นางสุนันทราชาเทวีวันนั้น คีหากได้สรีมหายาในกาลบัดนี้แล เมกข
<๑๔/๓>รา นามะ นางธิดาตนชื่อว่าเมกขระวันนั้นคีหากได้นางปี่ชชาปัตติโคตมีในกาล
บัดนี้แล นางสุทธรณีวันนั้น คีหากได้นางยสนธราปิฎฐเถรีในกาลบัดนี้แล เขมฺมุตฺตทา อันว่า
ลูกชายผู้<๑๔/๔>เปนพี่วันนั้นคีหากได้เจ้าราหุลเถรในกาลบัดนี้แล สพฺเพเทวมนุสฺสา อัน
ว่าคนแลเทวดาทังหลายอันเปนปวริวารแห่งโพธิสัตเจ้าวันนั้น คีหากได้พุทธปริสัท ๔ จำพวก
ในกาลบัดนี้แล โปรา<๑๕/๑>ณกบปิรจกกวตติราช นรินโท ปน อเมว อันว่าพระโปราณ
กบปิรราชาจกกวตติตนเปนไทยในเมืองกบปิรวตถวันนั้น มหิ เอว สมฺมา สมฺพุทฺโธ โลกนาโถ
หากได้ตนคู้ <๑๕/๒>ตถาคตะตนเกิดมาโปรดสัตทังหลายในกาลบัดนี้แล ตุมฺเห ภวานฺตา สู่
ทานทังหลายจุงฺสระดับรับฟังแลจำไว้ในใจหือหมั่นคุงแล้ว ปัตติตามสติกำลังแห่งตนไฟใจๆ
คี่เที่ยงจักได้ถึงสุข ๓ ประ<๑๕/๓>การ มีนิพพานเปนยอดด้วยประการดังกล่าวมานี้แล
กล่าวยังอานิสงส์อันได้สร้างธัมม์ปิฎกะแลหือธัมม์สระเต้จบอรรถมวลเท่านี้ก่อนแล...

ວັດຮ່າງວັດ



ດັ່ງນັ້ນທີ່ ຄຳກ່າວແລະວິທີ ໑.ຮ່າງວັດ ໒.ເລີ່ມ ໓.ເຮັດໃຫ້ມີ ຫຼືໄດ້ຮັບວັດຮ່າງວັດ
ສ້າງເລີ່ມປີ ໒໔໔໖ ໂດຍຜູ້ຮຽນຮ້າງວັດຈື່ຈື່ໃຫ້ຮຽນເລີ່ມໃຫ້ ວັດຮ່າງວັດສ້າງແບບ
ສ້າງປັດທະນາຈື່ ໂດຍສ້າງວັດວັດຮ່າງວັດ ໒ ພື້ນ ໑ກວ່າ໑ວັດຮ່າງວັດຮ່າງວັດ
ໄລ່ແກະສັດ ຫຼືມີວັດຮ່າງວັດ ແບບສ້າງວັດຮ່າງວັດຮ່າງວັດ



ថ្ងៃទី១១



ថ្ងៃទី១១ ខែសីហា “ថ្ងៃទី១១ ខែសីហា” ត្រូវបានកំណត់ថាជាថ្ងៃទី១១ ខែសីហា ដែលប្រទេសកម្ពុជា បានបញ្ចប់សង្គ្រាមស៊ីវិល និងបានចាប់ផ្តើមសង្គ្រាមស៊ីវិល ត្រូវបានកំណត់ថាជាថ្ងៃទី១១ ខែសីហា ដែលប្រទេសកម្ពុជា បានបញ្ចប់សង្គ្រាមស៊ីវិល និងបានចាប់ផ្តើមសង្គ្រាមស៊ីវិល ត្រូវបានកំណត់ថាជាថ្ងៃទី១១ ខែសីហា ដែលប្រទេសកម្ពុជា បានបញ្ចប់សង្គ្រាមស៊ីវិល និងបានចាប់ផ្តើមសង្គ្រាមស៊ីវិល



ចັងប៉ាងដី



ចັងប៉ាងដី គឺជាប្រាសាទដ៏សំខាន់មួយ ដែលស្ថិតនៅក្នុងភូមិស្រីស្រី ខេត្តសៀមរាប ។ ប្រាសាទនេះត្រូវបានសាងសង់ឡើងក្នុងសតវត្សរ៍ទី១២ ដោយព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី២ ។ ប្រាសាទនេះមានរចនាសម្ព័ន្ធដ៏ស្រដៀងគ្នាជាមួយប្រាសាទផ្សេងទៀតនៅក្នុងស្រុកសៀមរាប ។ ប្រាសាទនេះត្រូវបានសាងសង់ឡើងក្នុងសតវត្សរ៍ទី១២ ដោយព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី២ ។ ប្រាសាទនេះមានរចនាសម្ព័ន្ធដ៏ស្រដៀងគ្នាជាមួយប្រាសាទផ្សេងទៀតនៅក្នុងស្រុកសៀមរាប ។



ດັດເສີລອບດະ



ດັດເສີລອບດະ (ເສີລອບດະຫຼ່າງບ້າກ) ຈັບຄຸນຸ່ງບ້າກເສີລອບດະ ໑.ເສີລອບເຕີ້ ໒.ເຕີ້ທຽງ ໓.ເຜີຍປາກ
໑.ໜ້າປະດັດດັດເສີລອບດະ ສ້າງເສີລ ພ.ຕ. ໒໐໑໒ ໂດຍຄຸນຸ່ງບ້າກເສີລອບດະ ຈັບຄຸນຸ່ງບ້າກເສີລອບດະ
ສ້າງບ້າກ ປັດຈຸບັນຄຸນຸ່ງບ້າກເສີລອບດະໃຊ້ເສີລອບດະເສີລອບດະຈາກກາ (ບ້າກເສີລອບດະດີຄອນຫຼີຄອນພາກ
ຈາກເສີລອບດະ ເສີລອບເຕີ້)



ດັ່ງບວກດຣກໃຕ້



ໃຊ້ງອເລີ່ອ.໘. ໒໐໒໑ ພາຍດັ່ງພາຍດັ່ງ"ບວກ" ເປີ່ພາຍພາຍພາຍພາຍ ພາຍພາຍ
ພາຍພາຍພາຍ "ດຣກ" ພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍ
ພາຍພາຍພາຍ ພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍພາຍ



ຕັ້ງແຕ່ເຈລະຈາ



ເປົ້າໝາຍໃຫ້ເຮົາ ສ້າງເມັດ ພ.ຕ. ໒໔໑໒ ຕັ້ງຄູ່ໜ້າໜີ້ສະຕິພາບ ທຳມະດາ ທຳມະດາ
ເປົ້າໝາຍໃຫ້ເຮົາ ສ້າງເມັດ ພ.ຕ. ໒໔໑໒ ຕັ້ງຄູ່ໜ້າໜີ້ສະຕິພາບ ທຳມະດາ ທຳມະດາ
ສະເພາະແຕ່ເຮົາເປົ້າໝາຍໃຫ້ເຮົາ ສ້າງເມັດ ພ.ຕ. ໒໔໑໒ ຕັ້ງຄູ່ໜ້າໜີ້ສະຕິພາບ ທຳມະດາ ທຳມະດາ

